

Jegyzőkönyv.

*Az Országos Magyar Párt Intézőbizottságának Marosvásárhelyen 1924. október hó
18-án du. $1/2$ 3 órakor megtartott üléséről felvett*

Jelen vannak: Ugron István elnök, dr. Grandpierre Emil ügyvezető alelnök, Sándor József, gr. Béldi Kálmán, Paál Árpád alelnökök, Berkes Salamon, gr. Wass Béla, dr. Gyárfás Elemér, dr. Szele Béla, Inczedy-Jocksmann Ödön, gr. Bethlen György, dr. Fekete Nagy Béla, Sebesi János, dr. Nagy Jenő, Hubay Károly, Gombos Benő, dr. Hajdú István, dr. Szoboszlai László, dr. Zágony István és Issekutz Viktor intézőbizottsági tagok.

Távolmaradásukat kimentették: dr. Gabányi Imre, dr. Asztalos Kálmán, dr. Jakabffy Elemér, dr. Pál Gábor, Szakács Péter, dr. Róth Hugó, dr. Ferenczy Géza és Lőrinczy Dénes,⁴⁸

Ugron István elnök az ülést megnyitja, a megjelenteket melegen üdvözli.

A múlt ülés jegyzőkönyve felolvasás után hitelesített. Elnök a mai ülés jegyzőkönyvének vezetésére Issekutz Viktort kéri fel.

1. Elnök felkérésére dr. Grandpierre Emil ügyvezető alelnök az ügymenetről az alábbi jelentést teszi:

A kolozsvári ág.-ev. egyház felkérésére – hogy ti. a magyar és szász evangélikusok közötti diszharmónia eloszlattassék – Ugron István elnök dr. Róth Ottó János képviselőt levélben felkérte, hogy a szász püspöknél járjon el az ügy békés, kielégítő megoldása iránt. Dr. Roth a levélbeli megkeresés folytán Ugron Istvánt a személyes tárgyalások megejtése végett felkeresni megkísérelte, Ugron távolléte miatt dr. Grandpierre-rel lépett érintkezésbe, kérve őt, hogy a Magyar Párt is hasson oda, hogy a felmerült ellentétek eloszlattassanak. Grandpierre a megkeresés alapján Schullerrel és a kolozsvári evangélikusok vezető szász tagjaival folytatott tárgyalásai során arra a meggyőződésre jutott, hogy a magyar és szász evangélikusok között felmerült ellentétek Schuller személyében nyerik indokukat. Dr. Rothoz intézett levelében rámutatott erre, közölte Schuller ama kívánságát, hogy a kolozsvári egyházközségeknél a magyarok és szászok között a paritás legyen meg, hogy az iskolák egyenjogúak legyenek, hogy 283 szász és 590 magyar szavazó mellett – az egyháztanács tagjai egyforma számban választassanak; majd amidőn a szászok lélekszámát mesterségesen felemelték, azt kívánta, hogy a lelkes szász, a gondnok magyar legyen, hogy az iskola tannyelve román és szász legyen, hogy az egyháztanács tagjai aránylagosan választassanak. Felkérte Grandpierre e levélben Rothot, hogy a magyar nyelvű iskola érdekében a miniszternél⁴⁹ járjon közbe, vezessen egy, a szülők által kijelölt küldöttséget a miniszter elé. Roth e megbízásnak eleget tett. A magyar iskola megnyílt. Grandpierre végül azt az ajánlatot tette, hogy az egyházi ügyek intézését illetően választassék egy 6 tagból álló bizottság, s ha megegyezésre jutni nem tudnának, a magyar és szász evangélikusok váljanak szét.

Az Intézőbizottság a jelentést tudomásul veszi.

Grandpierre Emil sajnálattal és mély szomorúsággal jelenti azt a veszteséget, amely a Magyar Pártot volt derék, lelkes titkára: dr. Naláczy István elhalálózásával érte. Jelenti, hogy a családhoz részvétáviratot küldött a párt nevében, hogy az elhunyt lelki üdvéért megtartott gyászistentiszteleten a párt küldöttségileg képviselve volt. Indítványozza, hogy dr. Naláczy István elhalálózása alkalmából a párt részvéte jegyzőkönyvi kivonatban a családdal közöltessék.

Az intézőbizottság a tett intézkedéseket helyeslőleg tudomásul vette, az indítványt egyhangúlag elfogadta.

Ügyvezető alelnök jelenti, hogy a párt részt vett a kolozsvári Szentmihály templom harangavatási ünnepségén, valamint a kolozsvári piarista templom 200 éves jubileuma alkalmából tartott ünnepélyen. Jelenti, hogy a párt részéről a zetelaki tűzkárosultak javára eszközölt gyűjtés eddigi eredményeként befolyt 80 000 lej körüli összeg rendeltetési helyére juttatott, s hogy a természetbeni adományok értéke a pénzbeli adományok összegét eléri. Jelenti, hogy az iskolás gyermekek részére is beindult a gyűjtés, de az akció még a kezdetén lévén, érdemleges jelentést ez alkalommal nem tesz.

Tudomásul vétetik.

4. Elnök felkérésére Fekete Nagy Béla dr. igazgató, a párt szervezési munkálatait illetően a következő jelentést teszi:

A helyi szervezetek megalakulása folyamatban van. A szervezés lassan folyik. Oka ennek a kivételes állapotok a hadi zónában, s az a körülmény, hogy egyes helyeken akként értelmezik a miniszternek a gyűjtéseket eltiltó rendelkezését, hogy ez taggyűjtésre és önkéntes adományokra is vonatkozik. A helyi hatóságoknak ezirányú helytelen magyarázata aztán azt a szomorú következményt vonja maga után, hogy egyesek, akik egyébként áldozat hozatalától nem vonakodnának, félelemből zárkoznak el kötelességük teljesítése elől. Sok helyen a vagyon, testi épség, szabadság terrorszerű veszélyeztetése akadály a szervezkedésnek. Rámutat a közönyre és a kötelességérzet hiányára, amely a komoly munka végzésének nem kicsinylendő akadály.

Jelenti, hogy Kolozsváron a párt segítségének igénybevételével 12 000 polgár vétetett fel utólagosan az állampolgárok névjegyzékébe, ezek közül 500-ra tehető azoknak a román ajkú polgároknak a száma, akik a párt közbenjárását vették igénybe. Úgy ez, mint az iskolai beíratások alkalmával a párthoz fordult, a párt segítségét igénybe vett román nyelvű polgárok magatartása a párt iránti bizalom élénk megnyilvánulása.

Jelenti, hogy a pártszervezkedések Nagyváradon, Vízaknán, Nagyszebenben, Segesváron, Székelyudvarhelyen és Erzsébetvároson indultak be. Külön kiemeli a nagyváradai szervezkedést, ahol Perédy György és Pálffyné Gulácsy Irén lelkes munkája és közreműködése sok taggal szaporította pártunk tagjait.

Jelenti, hogy a kolozsvári tagozat, amely 1921-ben, az Országos Magyar Párt megalakulása előtt volt megalakulva, újjászerveztetett, a dr. Várady Aurél buzgó munkásságának köszönhető, hogy a tisztújítás – Hevessy elnök lemondása folytán előállott szükség következtében – a megtartott közgyűlésen megtörténhetett.

Jelenti, hogy a kolozsvári tagozat 60 ezer lej tagdíj fizetésére vállalt kötelezettséget.

Jelenti, hogy több helyről a tagdíjak befizetését szorgalmazó felhívást teljesen figyelmen kívül hagyják. Kéri az Intézőbizottságot, hogy e tagozatokat a fizetésre jegyzőkönyvileg hívja fel.

Jelenti, hogy a Székelyudvarhelyen megalakult Udvarhely vármegyei tagozat a tagozati választmányt és a brassói nagygyűlési kiküldötteket megválasztotta.

Jelenti, hogy a kolozsvári választmány indítványt tett a nagygyűlés elé a szervezeti szabályzat módosítása iránt.

Jelenti, hogy 3 ízben összesen 78 400 lejt utalt át a párt központja a zetalaki tűzkárosultak részére leendő kiosztás végett. A szétosztás a helyi tagozat elnökével egyetértőleg eszközöltetik. A kiosztásnál figyelem fordítandó arra, hogy elsősorban azok részesüljenek segélyben, akik a prefektus által eszközölt segélyben nem, vagy nem kellő módon részesültek. Az átutalásait a pártnak költségmentesen a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. T. eszközli.

Jelenti, hogy a tanulók javára beindított gyűjtési akció a kezdet kezdetén van. Sajnálattal kell megállapítania, hogy e gyűjtési akciókban a zsidóság kevéssé veszi ki részét. A zsidóságot tervszerűen idegenítik a magyarságtól. A zsidóság nagy része a cionistákhoz pártolt, s itt annyira igénybe vétetik áldozatkészsége, hogy magyar célokat nem támogathat. Mód keresendő, hogy a zsidóságnak a magyarsághoz való tartozandóságának érzete minél jobban fejlesztessék.

Jelenti, hogy a szervezést illetően dr. Súlyok István aziránt tett indítványt, hogy 3 tagú bizottság küldessék ki a szervezési munkálatok eszközzésére, mely bizottság mellé a párt igazgatója és egy, a helyi viszonyokkal ismerős, kolozsvári lakos vonassék be.

Az Intézőbizottság az igazgató jelentéseit tudomásul veszi.

Dr. Gyárfás Elemér a jelentéssel kapcsolatban kijelenti, hogy lehetetlennek tartja a választókerületi szervezkedést. Elegendőnek tartja a megyei szervezetet, amelybe a választókerület bevonandó volna. Kérdi, a szervezeti szabályzatban van-e tekintetben rendelkezés?

Dr. Grandpierre Emil felvilágosítást nyújt e kérdésben, közölvén, hogy a szervezeti szabályzat, amely az egyes tagozatok meghallgatása után állapított meg, akként intézkedik, hogy a megyei szervezet mindenütt megalakítandó, míg a választókerületi csak ott, ahol annak szüksége mutatkozik.

Dr. Nagy Jenő a párt pénzügyi viszonyaira nézve kér felvilágosítást, nevezetesen a párt biztos jövedelmeinek és rendes kiadásainak, függő tartozásainak összegszerű kimutatását kívánja, s ezzel kapcsolatban indítványozza:

a párt költségvetése akár az elnökség, akár 3 tagú bizottság által állíttassék össze.

Az intézőbizottság többek hozzászólása után Nagy Jenő dr. indítványát elfogadja, a budget összeállítására gr. Bethlen György, Berkes Salamon dr. és Gabányi Imre dr.-ből összeállított 3 tagú bizottságot kiküld azzal, hogy e bizottság 15 nap alatt jelentését tegye meg.

Grandpierre Emil dr. jelenti, hogy sikerült párthelyiséget szerezni. Jelenti, hogy az Újságírói szervezet a párthelyiség egyik szobáját kártyaszoba céljára bérelni kívánja, ezt azonban nem javasolja.

Az intézőbizottság Grandpierre dr. álláspontját magáévá teszi, a kért helyiséget kártyajáték céljaira ki nem adni határozza.

Paál Árpád, Szász Endre, az újságíró szervezet elnöke, megbízásából bejelenti, hogy a helyiséget nem kártyajáték céljára kívánja a szervezet igénybe venni, hanem este 7 órától kezdve társalgónak kéri. Hajlandók havi 2000 lej bérösszeget fizetni, és kötelességet vállalnak aziránt, hogy kártyajáték e teremben nem fog folyni. Dr. Grandpierre Emil és Gombos Benő hozzászólása után

az intézőbizottság határozatának meghozatalát a nagygyűlés utánra halasztotta.

Sándor József arra tekintettel, hogy a költségvetést nem ismeri, erkölcsi kötelességének ismeri kijelentenie, hogy a párthelyiség kibérlését tudomásul nem veszi, a kibérlésből származó anyagi károsodásért a felelősséget magától elhárítja.

Gombos Benő kéri annak tudomásulvételét, hogy a párthelyiség 40 000 lejért béreltetett. Fekete Nagy Béla dr. ama felvilágosítása után, hogy az elnökség felhatalmaztatott arra, hogy új helyiségről gondoskodjék, s hogy ennek folytán a 30 000 lejért bérelt 3 szobás lakás helyett a jelenlegi 4 szobás lakást bérelte ki 40 000 lejért, melyért ma 80 000 lej bért megkapni lehetne, s amelyből az újságírók által kért szobának kibérlése esetén a pártot terhelő bérösszeg csupán 16 000 lej volna,

az Intézőbizottság e kérdésnek megvizsgálását a fennebb kiküldött 3 tagú bizottság elé utalja.

Dr. Grandpierre Emil indítványozza, hogy az ülések esetenként vidéki városokban tartassanak meg, hogy a kolozsvári helyiségünkben hivatalos ténykedéseinkre, megbeszéléseinkre hatósági engedély ne kéressék.

Az indítvány elfogadtatik.

Dr. Grandpierre Emil előterjeszti a kolozsvári választókerület következő – az elnökséghez beérkezett – indítványát:

Tekintettel arra, hogy a párizsi egyezmény a „nemzeti kisebbségek” fogalmát nemzetközi jelentőséggel ruházta fel, de a román törvényhozás mindeddig nem rendezte ezt a kérdést úgy, amint ezt a közjogi alanyiságot nyert kisebbségek helyzete, számbeli és közművelődési súlya igényelte,

mondja ki a Magyar Párt nagygyűlése, hogy felír a román törvényhozáshoz (kamarához), „hogy a nemzeti kisebbségek közjogi helyzetének rendezését intézményesen biztosítsa, és e rendezés biztosítékául az alkotmányban olyan állandó jellegű szervek létesítéséről gondoskodjék, amelyek a nemzetközi egyezmény betartását ellenőrizzék.”

Az intézőbizottság ez indítványt a parlamenti tagoknak azzal határozta kiadni, hogy ez indítványt a parlamentben, amint ideje elérkezik, terjesszék elő.

Dr. Grandpierre Emil előterjeszti Légrády Istvánnak, a temes-torontáli tagozat int. biz. tagjának ama indítványát, hogy a párt hasson oda, hogy

1. a magyar irodalmi termékek behozatali tilalma megszüntettségük, s az ezzel kapcsolatos monopólium megszüntettségük,

2. a belügyminisztérium által újabban elrendelt azon intézkedés, amellyel minden magyar könyv nyilvántartásba foglalása és Bukarestbe, cenzúrázás végett való elküldése elrendeltetett, visszavonassék.

Az intézőbizottság akként határozott, hogy az elnökség a kérdést tartsa nyilván, igyekezzen liberálisabb kezelést elérni, a határozatról a temes-torontáli tagozat értesítendő.

Gombos Benő indítványozza, hogy Bukarestben a párt a nélkülözhetetlen eljárások és interveniálások irányítása, illetve végrehajtása céljából egy jól megszervezett expozitúrát állítson fel, és e célra egyelőre 600 000 lej költséget irányozzon elő.

Grandpierre Emil közli, hogy az előkészítő munkálatok folyamatban vannak, azonban anyagi lehetőségek hiányában konkrét javaslatot az elnökség nem tehet.

Indítványozza: tartsa nyilván az elnökség az ügyet, s amidőn lehetséges, az expositúra felállítását valósítsa meg.

Az intézőbizottság dr. Grandpierre indítványát elfogadja.

Dr. Grandpierre Emil jelenti, hogy a temes-torontáli tagozat több rendbeli sérelem orvoslása végett fordult a pártvezetőséghez.

Ezek legfőbbike az iskolakérdésben szenvedett sérelem. Az óvodák beszüntetettek, bárha 634 gyermek iratkozott be az 1923/24. tanévben. Temesvár és a Bánság egyetlen magyar középiskolájában: a piarista főgimnáziumban a folyó iskolai évben az első osztályban tilos a magyar nyelven való tanítás, a többi osztályokban is a főbb tárgyak román nyelven taníttatnak. Hasonló elbánásban részesítetik a Miasszonyunkról elnevezett iskolanővérek vezetése alatt álló zárdaiskolák. A temesvári reálgimnázium V. és VI. osztályaiban megszűnt a magyar tagozat. A felső kereskedelmi iskolában is beszüntették a magyar tagozatot. Sérelmes intézkedések tétettek az elemi iskolákat illetően is, helyenként csupán román nyelven tanítják a magyar gyermekeket.

Bár Temesváron a magyarság viszonylagos többségben van, a prefektus elrendelte, hogy az állam hivatalos nyelve mellett hivatalos beadványok, falragaszok stb. publikálása alkalmával a román nyelv után német nyelv használtassék, 3-ik helyre juttatva így a magyar nyelvet. Resita város rendőrkapitánya a hirdetéseknel a magyar nyelvű szöveget egyáltalán eltiltotta.

Az agrárreform végrehajtása súlyosan érinti a magyar telepes községeket, különösen Ötvös, Keresztes és Józsefszállás községeket.

Rámutat a tagozat arra a sérelmekre, melyek a magyar tanárokat és tanítókat az ez idei vizsgálatok során érték, s amelynek egyik klasszikus példaként felhoz egy esetet, ahol 13 tanár közül csupán 1 bírt elégséges osztályzatot elérni.

Dr. Grandpierre véleménye szerint e kérdésekben a nagygyűlésnek kell állást foglalnia, miért is indítványozza, hívassék fel az elnökség, gondoskodjon, hogy a nagygyűlésen megfelelő előadó terjessze elő a sérelmeket és a sérelmek orvoslását célzó indítványt terjesszen elő.

Az intézőbizottság az előterjesztett javaslatot elfogadja.

Grandpierre Emil jelenti, hogy Bélteky Lajos, a párt intézőbizottságának tagja, e területről eltávozván, intézőbizottsági tagságáról lemondott. Indítványozza, hatalmaztassék fel az elnökség, hogy válasziratban fejezze ki elismerését működése felett.

Az indítvány elfogadtatott.

Grandpierre Emil jelenti, hogy a tagozatokhoz intézett ama megkeresésre, hogy a kisajátítások során az egyes magyar földigénylőket ért sérelmeket az egyes tagozatok hozzák a központ tudomására, érdemleges választ csupán a temes-torontáli tagozat küldött.

Indítványozza, hogy az elnökség ismételten sürgesse meg a választ.

Az intézőbizottság a jelentés tudomásulvétele mellett az indítványt elfogadja.

Grandpierre Emil jelenti, hogy a kolozsvári tagozat a szervezeti szabályok módosítása tekintetében tett javaslatot.

Indítványozza, hogy egyelőre ne hozassék határozat, és gondoskodjék az elnökség, hogy ama helyeken, hol a pártszervezet meg nem alakulhatott, a nagygyűlésre kiküldöttek küldhetőek legyenek.

Az indítvány elfogadtatott.

5. Elnök tárgyalás alá veszi a nagygyűlés előkészítését. Tekintettel arra, hogy a tárgyalás során személyi kérdések is fognak felmerülni, kérdés, kívánja-e az intézőbizottság a zárt ülés elrendelését.

Az intézőbizottság a zárt ülés elrendelését határozta el.

Elnök jelenti, hogy a zsidói tagozat dr. Grois László és dr. Súlyok István urakat megbízza a mai ülésen való részvétellel.⁵⁰

Az intézőbizottság mégis beleegyezik abba, hogy nevezett urak az ülésen és a tanácskozásban részt vegyenek.

Perédy György a nagyváradi tagozat titkára kéri, engedjék meg, hogy az ülésen részt vegyen.

Az intézőbizottság előterjesztett kérelemnek helyet ad.

Perédy György ama indítványát, hogy Hilf László nagyváradi újságíró is jelen lehessen az ülésen,

az intézőbizottság elfogadja.

Dr. Súlyok István kifogásolja, hogy az intézőbizottság annyira ragaszkodik az alakításokhoz akkor, amidőn tulajdonképpen az intézőbizottság sincs szabályszerűen megalakítva.

Sebesi János arra kéri a sajtó képviselőit, hogy tekintettel a zárt ülésre, tartsák erkölcsi kötelességüknek a tárgyalásról csak azt közölni, amit az elnökség kommunikációban kiad.

Hajdú István dr. tiltakozik dr. Súlyok István ama megállapítása ellen, hogy az intézőbizottság megalakítása szabálytalan volna, és kérdi gr. Béldi Kálmánt, mint a zsidói tagozat elnökét, azonosítja magát dr. Súlyok e megállapításával, és felhívja Súlyok dr.-t, kövesse meg az intézőbizottságot.

Gr. Béldi Kálmán kijelenti, hogy Súlyok e megállapítását magáévá nem teszi, de meg van győződve, hogy Súlyok csupán tévesen fejezte ki magát, s távol állott tőle az intézőbizottság megbántása.

Dr. Súlyok István szót kérve, előadja, hogy az alakuló gyűlés jegyzőkönyvében az intézőbizottság tagjai név szerint felemlítve nincsenek, s ezért állította, hogy a megalakulás alakilag hiányos. Dr. Grandpierre Emil felvilágosítása után, hogy ti. a nagygyűlésen az intézőbizottság tagjai szabályszerűen megválasztottak, s hogy csupán tévedésből maradt ki a jegyzőkönyvből e ténynek a megállapítása, sajnálatos emlékszik meg előbbi felszólalásáról, amellyel az intézőbizottságot, a romániai magyarság legfőbb erkölcsi testületét, sérteni nem akarta egyébként sem, s az intézőbizottságot ünnepélyesen megköveti.

Elnök leszögezi, hogy a sajtó képviselői a tárgyalásról egyebet nem közölhetnek, mint amit részükre közlés céljából az elnökség kiad.

A nagygyűlés tárgysorozatát illetően dr. Hajdú István a következő indítványt terjeszti elő:

1. Elnöki jelentés. Megtenné az elnökség vagy a központi iroda valamelyik tagja. Hozzászólna Kispál László.

2. Elnökség előterjesztése a szervezeti szabályzat módosítása iránt.

3. Tisztújítás, választások.

4. Iskolaügy, Előadó Makkai Sándor.

5. Közigazgatási reformjavaslathoz való hozzászólás. Előadó: dr. Bernády György.

6. Agrárreformhoz való hozzászólás, különös tekintettel az igényjogosultakat és telepes gazdákat ért sérelmeket. Előadó: dr. Willer József.

7. Közgazdasági kérdések tárgyalása. Előadó: Balogh Géza.

8. Cégtábla ügy. Előadó: dr. Szele Béla.

9. Nyelvkérdés általában. Előadó: dr. Veterány Viktor.

10. Atrocitásokról előad Sándor József.

11. Indítványok.

12. Elnöki zárszó.

Az intézőbizottság az előterjesztett tárgysorozatot elfogadja.

A nagygyűlés helyét illetően dr. Hajdú István előadja, hogy egy intézőbizottsági határozat alapján Brassó jelöltetett ki.⁵¹

Paál Árpád a nagygyűlés helyéül Kolozsvárt vagy Marosvásárhelyet kéri kijelölni. Elnök felvilágosító szavai után, hogy a nagygyűlés a szabályzat értelmében Kolozsvárt, vagy ama vidéki városban tartható meg, amely város részéről meghívás történik, s hogy ilyen meghívást csupán Brassó városa terjesztett elő, és Perédy György, Hubay Károly, Sándor József, dr. Hajdú István hozzászólása után

elnök enunciólja az intézőbizottságnak ama határozatát, hogy előbbi határozatának fenntartásával a gyűlés helyéül Brassó jelöltetik ki.

A nagygyűlés időpontját illetően dr. Szele Béla indítványára *az intézőbizottság f. évi november hó 30-ik napját állapítja meg.*

Paál Árpád indítványozza, hogy a nagygyűlés után az iskola- és anyanyelv kérdésében Temesváron, Marosvásárhelyen és más nagyobb városokban tartassék népgyűlés.

Ez indítvány elfogadtatott.

Elnök indítványára

kimondja az intézőbizottság, hogy ha a brassói nagygyűlés programjában előadókul kijelöltek valamelyike megbízatását el nem vállalná, a helyettesítésükről történő gondoskodással az elnökség bíztatik meg.

Ugron István elnök megbeszélés tárgyává kívánja tenni a nagygyűlésen választható elnök személyét illető kérdést. Kijelenti, hogy maga részéről az elnöki tisztségre nem reflektál, e tisztelet tovább vállalni nem hajlandó. Dr. Gyárfás Elemér

és Issekutz Viktor eredménytelenül igyekeztek ez elhatározásától eltántorítani. Paál Árpád dr. Bernády Györgyöt ajánlja elnökül. Sándor József, dr. Hajdú István és Paál Árpád ismételt felszólalása után elnök az ülést 8 órakor felfüggeszti, hogy a jelenlevő tagok a zetelakai tűzkárosultak felsegélyezésére rendezett országos ünnepélyen részt vehessenek, kérte azonban a tagokat, hogy a műsor után e fontos kérdés – az elnök személyének kérdése – tekintetében döntés, egyöntetű megállapodás meghozatala, illetve létesítése céljából megjelenjenek mindannyian.

Az ülés felfüggesztése után a tagok az ünnepélyre eltávoztak. Innen 11 órakor visszaérkezve,

Ugron István elnök a felfüggesztett ülést újból megnyitotta.

Hubay Károly az elnöki tisztre Sándor Józsefet tartja legalkalmasabbnak.

Nagy Jenő dr. 5-7-9 tagból álló direktórium választását javasolja. Dr. Zágony István dr. Bernády György személye mellett foglal állást, míg gr. Bethlen György, dr. Gyárfás Elemér, Sándor József, Gombos Benő, dr. Berkes Salamon, Issekutz Viktor direktórium választását tartják célirányosnak.

Az intézőbizottság⁵² akként határozott, hogy a nagygyűlés elé azt az indítvány terjeszti, hogy egyelőre az elnöki tisztség ne töltsék be, s hogy átmenetileg a párt vezetésére direktórium választassék.

A direktórium tagjainak számát illetően dr. Gyárfás Elemér, Inczedy-Jocksman Ödön és Nagy Jenő felszólalása után

az intézőbizottság a direktórium tagjaiul Sándor Józsefet, dr. Bernády Györgyöt, Paál Árpádot, dr. Jakabffy Elemért, dr. Hajdú Istvánt, dr. Gyárfás Elemért, gr. Bethlen Györgyöt, gr. Béli Kálmánt és Róth Hugót ajánlja a nagygyűlésnek megválasztásra.

Dr. Hajdú István indítványozza, hogy a direktórium ügyrendjét maga állapítsa meg.

Az indítvány elfogadtatott.

Fekete Nagy Béla dr. kéri a tagokat, hassanak oda, hogy a nagygyűlésre a kiküldöttek mielőbb kijelöltessenek az egyes tagozatok részéről. Kéri továbbá, hogy a párt központi adminisztrációs költségeire az egyes tagozatokra kirótt összegek behajtását szorgalmazzák, s a befolyandó összegeket a központhoz sürgősen küldjék be.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést éjjel 2 órakor berekeszti.

Issekutz s. k.

Ugron István s. k.

Fasc. 1, fol. 60-67, gépelt tiszttázat.